

Draminė pasaka

Pažymėk sąvokas, susijusias su drama.

- ☐ konfliktas
- ☐ apsakymas
- ☐ tragedija
- ☐ pjesė-pasaka
- ☐ remarkos
- ☐ pasakotojas
- ☐ eiliuota kalba
- ☐ veikėjai

Kaip skaityti draminę pasaką? Penktokas pasidalijo savo patirtimi. Įrašyk į jo tekstą trūkstamus žodžius.

Prieš pradėdamas skaityti Aldonos Liobytės [] „Devyniabolė“ prisiminiau [] „Devyni broliai ir jų sesuo Elenytė“. Iš anksto žinodamas pasakos [] galėsiu sutelkti dėmesį į [] kūrinio savitumą. Perskaitęs „Devyniabolės“ [] pastebėjau šalia pastabą, jog draminė pasaka yra trijų [] . Paspėliojau, kaip galėtų būti dalimis suskirstytas [] . Peržvelgiau [] . Pirmą veiksmą pradėjau skaityti nuo [] . Remdamasis autorės pastabomis įsivaizdavau girios dekoracijas ir du [] scenoje, vaidinančius Elenytę ir juodbėrę. Pasakos ekspozicija pateikiama lyriškai – [] . Iš jo jau aiškėja, kad sesuo ieško brolių, o kelią rodo juodbėrė. Bet dar aiškiau Elenytės lūkesčiai, ilgesys, noras surasti brolius išsakomas [] .

dainuojamuoju interpu rašytojos veiksmų spektaklis monologu aktorius siužetą
draminę pasaką remarkos pavadinimą liaudies pasaką veikėjų sąrašą

Kas būdinga dramos veikėjų kalbai? Nurodyk teisingus teiginius.

- ☐ Veikėjų kalba artimiausia šnekamajai kalbai.
- ☐ Veikėjų kalba pagražinta, suliteratūrinta.
- ☐ Veikėjai kalba ilgais sakiniais, stengdamiesi išplėtoti mintį.
- ☐ Dialogai išsiskiria konfliktiškumu, dažniausiai veikėjai ginčijasi; monologai – veikėjo vidinė kova su pačiu savimi.
- ☐ Kalba raiškesnė negu prozoje, kiekvieno veikėjo – savita, atskleidžianti jo būdą.

Perskaityk Aldonos Liobytės „Devyniabrolės“ ištrauką. Nurodyk teisingus teiginius apie ištraukos veikėjų kalbą.

ELENYTĖ. Jau visą zuikį prarijai. Dabar leisi mums važiuoti?

DEVYNGALVIS. Leisi leisi; kaipgis, tik pirma aš kumelę praris.

ELENYTĖ. Aš negaliu tau savo juodbėrėlės atiduoti. Aš maža ant jos jodinėjau. Mes su ja važiuojam brolių ieškoti. Kur jos devyni sūneliai, ten mano devyni broleliai. Jie čia tuoj atjos! Matysi! Jie turi šveitrius kardus!

DEVYNGALVIS. Kol jie atjos, aš kumelę suės. Neužkalbinėk man nasrų.

ELENYTĖ. O paskui leisi mane gyvą?

DEVYNGALVIS. Leisi leisi, kaipgis, tik duok šen greičiau tą kumelę.

ELENYTĖ. Nesulaukimas tavo! Eikše, juodbėrėle. O tu, devyngalvi, užsimerk ir išsižiok. Aš tau kumelę gabalais svaidysiu. *(Rodo juodbėrėlei, kad bėgtų)*

- ☐ Atskleidžiama pasakos pagrindinė mintis.
- ☐ Iš dialogo ryškėja slibino ir Elenytės būdo savybės.
- ☐ Iš veikėjų žodžių aiškėja tikslai, lemiantys veikėjų poelgius.
- ☐ Kuriamas pagrindinis pasakos konfliktas.

Dramos pagrindinis požymis – konfliktas (priešingų jėgų susidūrimas). Kaip stiprėja Aldonos Liobytės „Devyniabolės“ konfliktas? Atpažink konflikto dalis.

Konflikto pradžia	Konflikto eiga	Konflikto kulminacija	Konflikto atomazga
Laumės raganos apgauta Elenytė tyliai kencia jos patyčias. Nuvykusi pas brolius bando jiems apie save pranešti daina.	Elenytei nusprendus išeiti, juodbėrė neklauso laumės raganos, seka paskui Elenytę. Laumė ragana reikalauja pjauti juodbėrę.	Laumė ragana užsiundo devyngalvį.	Brolis atpažįsta sesę. Laumė ragana nubaudžiama.

Dramoje konfliktas būna ne tik išorinis, bet ir vidinis. Aldonos Liobytės „Devyniabolės“ Elenytei tenka rinktis: pasakyti broliams tiesą ar saugoti juos nuo burtų, pasilikti su broliais ar išsaugoti juodbėrei gyvybę. Kokia nuostata vadovaujasi Elenytė priimdama tinkamus sprendimus? Perskaityk Elenytės žodžius broliui. Paaiškink paskutinio sakinio prasmę.

ELENYTĖ. Nedrįskit juodbėrės pjauti. Ji vežė jūsų seserį per gūdžias girias, per kraujo upes, ji iš devyngalvio padėjo pasprukti. Nepjaukit jos, palikit gyvą, ji dabar tokia laiminga, radusi devynis savo sūnelius, ji ištikima ir atsidavusi man... jums. Ranka nudžius, jei prieš juodbėrę pakelsit. Net akmenėlis turi auselę, o jūs...

- ☐ Žmogus turi būti jautrus, išgirsti kito liūdesį, ilgesį, meilę.
- ☐ Klausantis kitų reikia atpažinti melą.
- ☐ Svarbu atidžiai klausytis ir paisyti patarimų, pageidavimų.